

Dosarul nr. 2ra-1024/21

Prima instanță - (Judecătoria Ungheni, sediul central) jud: C. Chilian

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Panov, O. Cojocaru, R. Pulbere

ÎNCHEIERE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Anatolie Bobu în numele și interesele xxxxx,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de xxxxx împotriva lui xxxxx, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția a Familiei Ungheni, cu privire la cu privire la decăderea din drepturile părintești și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 1 ianuarie 2020, avocatul Anatolie Bobu, acționând în numele și interesele xxxxx, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui xxxxx, solicitând decăderea lui pârâtului din drepturile părintești asupra fiicei minore xxxxx, născută la xxxxx și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4 100 lei.

În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantei a indicat că, din relația de căsătorie înregistrată în anul 2006 între părți, la data de xxxxx s-a născut fiica xxxxx.

Prin hotărârea din 4 octombrie 2012 a Judecătoriei Ungheni, căsătoria dintre reclamantă și pârât a fost desfăcută, fiind determinat domiciliul copilului minor cu mama acesteia, precum și, s-a încasat de la pârât pensia de întreținere în mărime de 800 lei lunar până la atingerea majoratului de către copilul minor.

A remarcat că, reclamanta locuiește peste hotarele Republicii Moldova, unde dispune de loc stabil de muncă, de condiții normale de trai și de spațiu locativ.

La fel, și pârâtul lucrează peste hotarele țării, revenind acasă periodic.

Fiica minoră comună locuiește cu bunica, fiind elevă, însă în timpul apropiat își va finisa studiile, intenționând să locuiască cu reclamanta și să-și continue studiile într-o instituție de învățământ europeană, în condiția deținerii cetățeniei române.

Astfel, la depunerea actelor pentru obținerea cetățeniei române, le-a fost solicitat acordul tatălui, care neargumentat refuză să elibereze un asemenea acord,

fapt ce impune adresarea în instanța de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Consideră că pârâtul nu este în drept de a condiționa anumite acțiuni în beneficiul fiicei minore comune, or, familia părților s-a destrămat în anul 2010 din vina acestuia, care a manifestat o indiferență totală față de propria familie, inclusiv fiică, în favoarea unor relații extraconjugale și confortului personal, fără asumarea anumitor angajamente impuse de viața familială.

Pe parcursul a zece ani, pârâtul, în absența oricăror impedimente din partea mamei sau a rudelor apropiate, nu a manifestat interes față de fiică, nu a inițiat întâlniri cu ea, treptat devenind străin, ce a provocat o reacție adecvată din partea fiicei, care la moment nici nu dorește să-l recunoască în calitate de părinte.

A menționat că pârâtul nu va fi în stare să-și recunoască fiica în anturajul altor fete de aceeași vârstă, mai mult, posibil a uitat și de data ei de naștere. Simpla legătură sangvină nu poate fi declarată ca un drept din partea lui pentru a-și impune statutul de părinte în detrimentul intereselor propriului copil și de a o defavoriza în viitor, în condiții mult mai favorabile acordate de un stat de drept autentic și nu formal, cu un nivel de viață ridicat care acordă priorități majore în dezvoltarea fiecărui individ.

În așa mod, doar din acest context poate fi declarat abuzul lui xxxxx de drepturile părintești, ce este unul din criteriile principale în actul decăderii.

Totodată, un criteriu în plus în vederea decăderii din drepturile părintești a invocat și eschivarea tatălui de la exercitarea drepturilor părintești. Decăderea din drepturile părintești este o situație excepțională, însă nu doar absența susținerii materiale, ce nu este invocată pe caz, dar și ruperea legăturilor de comunicare, de asistență morală, psihologică, refuzul de la acțiuni în beneficiul copilului pot servi la un asemenea act.

Prin hotărârea Judecătorei Ungheni, sediul central din 22 septembrie 2020, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Anatolie Bobu, în interesele xxxxx împotriva lui xxxxx cu privire la decăderea din drepturile părintești și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a conchis că, reclamanta nu a reușit să prezinte instanței motive relevante și suficiente în sensul art. 67 din Codul familiei, privind temeinicia acțiunii înaintate împotriva pârâtului.

La 25 septembrie 2020, avocatul Anatolie Bobu, în interesele xxxxx, a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Anatolie Bobu în interesele xxxxx și s-a menținut hotărârea Judecătorei Ungheni, sediul central din 22 septembrie 2020.

În motivarea soluției, Colegiul instanței de apel a apreciat ca fiind juste concluziile primei instanțe referitoare la soluția de respingere a acțiunii ca neîntemeiate, având în vedere că reclamanta nu a prezentat nici o probă ce ar confirma abuzul de drepturile părintești din partea pârâtului, precum și că interesul copilului minor cere decăderea din drepturile părintești a tatălui ei.

Instanța de apel a reținut că nu au fost prezentate probe ce ar confirma culpa gravă a pârâtului la neîndeplinirea obligațiilor părintești și nici faptul că acesta este nedemn pentru a fi tatăl copilului.

Totodată, Colegiul a remarcat că acceptă poziția precum că comportamentul pârâtului în raport cu copilul său nu reprezintă relațiile model între tată și fiică. Însă, neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești, iar comportamentul pârâtului nu a atins gradul de gravitate pentru a fi temei de decădere a acestuia din drepturile de tată.

La 7 mai 2021, avocatul Anatolie Bobu, în numele și interesele xxxxx, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

La concret, reprezentantul recurentei a susținut că, instanțele de judecată ierarhic inferioare, deși au făcut referire la normele legale naționale și actele normative internaționale referitor la apărarea drepturilor legitime ale copilului, practica jurisprudenței internaționale cu referire la cazuri concrete, supremația intereselor copilului în examinarea litigiilor de asemenea natură, în concluzie a conchis despre absența probelor ce ar demonstra necesitatea admiterii acțiunii și decăderea intimatului din drepturile părintești asupra fiicei acestuia.

Consideră că instanțele de judecată s-au expus incert pe situația descrisă în acțiune.

La fel, instanțele au ignorat cerințele art. 67 din Codul a familiei referitor la temeiurile decăderii persoanei din drepturile părintești și, în primul rând, eschivarea de la exercitarea drepturilor părintești, ce a fost demonstrat. Refuzul de a-și exprima acordul la plecarea fiicei la mamă poate fi tratat ca un abuz de drepturile părintești, fiind un act de răzbunare prin fiică față de fosta soție.

A invocat că instanțele judiciare au încălcat drepturile și libertățile copilului, hotărârile fiind axate la dezbateră detaliată a relațiilor între părinți, cu încălcarea principiilor de bază conform art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil și dreptul de a fi auzit.

Distinct, reprezentantul reclamantei a relatat că a fost privat de posibilitatea de susține apelul depus deoarece ședința de examinare a fost numită spre examinare pe 21 ianuarie 2021 în sala nr.7 a Curții de apel, însă prezentându-se i-a fost declarat, că aceasta a fost amânată pe data de 26 ianuarie 2021 în aceeași sală. La data și ora fixată s-a prezentat în ședință, ca după examinarea cauzelor fixate la orele 11:00 să-i fie declarat de către greșierul ședinței, că cauza a fost examinată deja în altă sală și apelul a fost respins.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 3 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.132), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurentă și reprezentantul ei lipsește.

Astfel, Colegiul consideră că recursul din 7 mai 2021 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs depusă de avocatul Anatolie Bobu, în numele și interesele xxxxx, a fost expeditată lui xxxxx la 27 mai 2021. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, intimatul nu a depus referință prin care să expună poziția sa.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza

Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Anatolie Bobu în numele și interesele xxxxx nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Anatolie Bobu în numele și interesele xxxxx.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari